

Μελέτη Περίπτωσης:

Η διερεύνηση των συνθηκών υπό τις οποίες λειτουργεί και υπό τις οποίες διαβιούν οι περιθαλπόμενοι ηλικιωμένοι σε Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων

ΠΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΕΕ: Εμμανουέλα Ζαμπετάκη – Μανόλης Λίτινας

Από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων απεστάλη έγγραφο αίτημα στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), με το οποίο ζητούσε τη διενέργεια ελέγχου, προκειμένου να διερευνηθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργούσε και υπό τις οποίες διαβιούσαν οι περιθαλπόμενοι σε Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ), η οποία και είχε έδρα την Κρήτη.

Στην αρμοδιότητα της ΕΑΔ εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ρυθμίζεται με οποιοδήποτε τρόπο από το κράτος και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ή αγαθών προς τους πολίτες, καθώς και οι έλεγχοι εφαρμογής της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σε θέματα δημόσιας και ψυχικής υγείας. Συνεπώς, ο έλεγχος στην εν λόγω ΜΦΗ ενέπιπτε στην αρμοδιότητα της ΕΑΔ.

Βασικός πυλώνας ο ν. 2345/95 και κατ' εξουσιοδότηση του, η με αρ. Π1Γ/ΟΙΚ.81551/07 υπα, όπως τροποποιήθηκε και ίσχυε κατά τον έλεγχο, στην οποία ορίζονταν αναλυτικά οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα ΜΦΗ από ιδιώτες

Οι Επιθεωρητές – Ελεγκτές (ΕΕ) της ΕΑΔ εξέτασαν πλήθος σχετικών έγγραφων στοιχείων, ενώ προέβησαν σε δυο αυτοψίες στους χώρους της ΜΦΗ, παρουσία Ψυχολόγου του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας της Περιφέρειας Κρήτης (ΚΚΠΠΚ), ως εμπειρογνώμονα, καθώς και του ιδιώτη Μελετητή - Μηχανικού, ο οποίος είχε την ευθύνη της έκδοσης των Οικοδομικών Αδειών (ΟΑ) της ΜΦΗ.

Α. Σύντομο ιστορικό ίδρυσης και λειτουργίας της ΜΦΗ για τα έτη 2006 έως 2012

1

- ❖ Το 2006 συστήθηκε Ετερόρρυθμη Εμπορική Εταιρεία, με σκοπό την φροντίδα ηλικιωμένων.
- ❖ Ακολούθησε αίτηση της εταιρείας στην αρμόδια αδειοδοτούσα Δ/νση, προκειμένου την έκδοση άδειας ίδρυσης νέας ΜΦΗ 30 κλινών.
- ❖ Η αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία εξέδωσε, εν τέλει, σχετική ΟΑ που αφορούσε σε ΜΦΗ 16 κλινών.

2

- ❖ Ακολούθησαν τα έτη 2009 & 2010, αιτήσεις της εταιρείας για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης.
- ❖ Η αρμόδια αδειοδοτούσα Δ/νση αρνούνταν τη χορήγηση, καθότι, κατόπιν αυτοψιών της, διαπίστωνε ότι η ΜΦΗ ήδη περιέθαλπε ηλικιωμένους χωρίς την προ απαιτούμενη ως άνω αδειοδότηση.
- ❖ Παρά τις διοικητικές ενέργειες της αδειοδοτούσας Δ/νσης (πρόστιμο, σφράγιση), η ΜΦΗ συνέχισε τη λειτουργία της.

Α. Σύντομο ιστορικό ίδρυσης και λειτουργίας της ΜΦΗ για τα έτη 2006 έως 2012

- ❑ Το έτος 2011 η αρμόδια Επιτροπή εισηγήθηκε τη μη χορήγηση αδειοδότησης ίδρυσης στην σχετική αίτηση της ΜΦΗ.
  - ❑ Παρά την ως άνω εισήγηση, το αποφασίζον Όργανο, τον Αύγουστο του 2011, προέβη στη χορήγηση προσωρινής άδειας ίδρυσης με ισχύ έως 31/12/2011, ενώ 3 μέρες αργότερα χορήγησε και σχετική άδεια λειτουργίας.
-
- ❑ Τον Φεβρουάριο του 2012 και έχοντας ήδη λήξει η ως άνω προσωρινή άδεια ίδρυσης (συνεπώς και η ήδη χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας δεν είχε νόμιμη ισχύ), η Επιτροπή εισηγήθηκε και πάλι αρνητικά στη συνέχιση άδειας λειτουργίας της ΜΦΗ.
  - ❑ Εντούτοις η Β΄/θμια Επιτροπή εισηγήθηκε τον Μάιο θετικά και τον ίδιο μήνα, το αποφασίζον Όργανο χορήγησε άδεια λειτουργίας δυναμικότητας 16 κλινών, έως τις 03/04/2017, ημερομηνία κατά την οποία έληγε το νέο προσκομισθέν πιστοποιητικό ενεργητικής πυροπροστασίας.

Β. Σύντομο ιστορικό λειτουργίας της ΜΦΗ για τα έτη 2013 έως 2017

- Τον Μάιο του 2015, κατόπιν καταγγελίας, Κοινωνική Σύμβουλος ενημέρωσε την αδειοδοτούσα Δ/νση ότι η ΜΦΗ φιλοξενεί υπερδιπλάσιους περιθαλπόμενους, ενώ διαπίστωσε ελλείψεις στους χώρους του κτηρίου και στο προσωπικό.
- Κατόπιν σχετικής αίτησης αναθεώρησης της άδειας λειτουργίας της, τον Ιούλιο όμοιου ως άνω έτους, για αύξησης της δυναμικότητάς της από 16 περιθαλπόμενους σε 46, τα συνημμένα στην αίτηση αρχιτεκτονικά σχέδια, εγκρίθηκαν από τεχνικό δημόσιο υπάλληλο.
- Επισημαίνεται ότι, η άδεια ίδρυσης της ΜΦΗ είχε λήξει στις 31/12/2011, ενώ η άδεια λειτουργίας της όσο και το πιστοποιητικό ενεργητικής Πυροπροστασίας της είχαν ισχύ έως 03/04/2017.

Συνεπώς, από 04/04/2017 η ΜΦΗ λειτουργούσε χωρίς να διαθέτει άδεια ίδρυσης & λειτουργίας, καθώς και πιστοποιητικό ενεργητικής Πυροπροστασίας.

Γ. Λειτουργία της ΜΦΗ για τα έτη 2018 έως 2022

Στο νέο αίτημα αναθεώρησης στις 14/03/2018, η αρμόδια Επιτροπή, εντέλει τον Νοέμβριο 2019, εισηγήθηκε θετικά κατά πλειοψηφία.

Επισημαίνεται ότι, ο Αρχιτέκτονας Μηχανικός της Επιτροπής, δεν συναίνεσε, καθότι διαπίστωνε μη τήρηση των κτιριολογικών προϋποθέσεων.

Εντέλει, το έτος 2019, χορηγήθηκε από το αποφασίζον Όργανο αναθεώρηση της άδειας λειτουργίας, όταν η προ υπάρχουσα άδεια λειτουργίας είχε λήξει πριν από 2,5 χρόνια, ενώ η άδεια ίδρυσης πριν από περίπου έξι χρόνια.

Το έτος 2021, κατόπιν αιφνιδιαστικού ελέγχου της Ασφάλειας, αλλά και η αναζήτηση από το Υπουργείο Εργασίας, σχετικής ενημέρωσης, η αδειοδοτούσα Δ/νση διαπίστωσε σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία της ΜΦΗ.

Παρά του ότι, η αδειοδοτούσα Δ/νση διαπίστωνε προβλήματα στη λειτουργία της ΜΦΗ, εντούτοις δεν προέβη στην επιβολή νόμιμων κυρώσεων, ενώ κατά το έτος 2022, αλλά και στις αρχές 2023, διαπίστωσε ότι τελικά τα όποια προβλήματα αποκαταστάθηκαν.

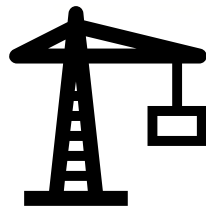
Δ. Η λειτουργία της ΜΦΗ, όπως αυτή διαπιστώθηκε από αυτοψίες του Κλιμακίου Ελέγχου της ΕΑΔ

Δ.1. Αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων για τη νόμιμη διοικητική της λειτουργία:

- Από αυτοψία μας στις 22/02/2023 και αναφορικά με τη διοικητική λειτουργία της ΜΦΗ, δεν ανευρέθηκαν θέματα τα οποία να δημιουργούσαν προβληματισμό στη λειτουργία της.
- Κατόπιν ερωτήματός μας στην αρμόδια Δ/νση ΠΥ για την τήρηση ή μη των μέτρων ενεργητικής πυροπροστασίας στη ΜΦΗ, η ως άνω Δ/νση μας ενημέρωσε ότι, κατόπιν αυτοψίας της, διαπίστωσε προβλήματα, τα οποία και αποκαταστάθηκαν.
- Το κλιμάκιο της ΕΑΔ συνόδευε Ψυχολόγος του ΚΚΠΠΚ, ως εμπειρογνώμονας, η οποία και διαπίστωσε στο σχετικό της πόρισμα, ότι δεν προέκυψε κάποιο στοιχείο ή υπόνοια για παραμέληση ή κακοποίηση των περιθαλπομένων.

Δ.2. Αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων για τις κτιριολογικές προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας της:

Στα έγγραφα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης συμπεριλαμβάνονταν και τα συνημμένα αρχιτεκτονικά σχέδια στην από 2015 αίτηση αναθεώρησης της ΜΦΗ, τα οποία, όπως ήδη προαναφέρθηκε, είχαν εγκριθεί από λειτουργική άποψη. Το μέλος του κλιμακίου της ΕΑΔ, με την ιδιότητα του Μηχανικού, προέβη στον έλεγχο των ως άνω σχεδίων, όσον αφορά στην τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του κτιριολογικού προγράμματος των ΜΦΗ, όπως ορίζονται στις σχετικές διατάξεις.

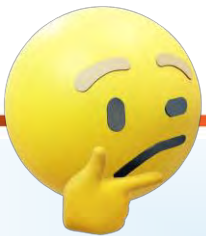
Από τον έλεγχο των ως άνω σχεδίων, διαπιστώθηκε ότι η μελέτη δεν πληρούσε στην πλειονότητά της, τους όρους και τις προϋποθέσεις του κτηριολογικού προγράμματος που έθεταν οι σχετικές διατάξεις για τη νόμιμη λειτουργία των ΜΦΗ, όπως απαιτούμενα τετραγωνικά μέτρα, μη εξυπηρέτηση ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, απαιτούμενος εξοπλισμός θαλάμων & χώρων υγιεινής.

Προκειμένου να διαπιστώσουμε εάν η κατασκευή του κτηρίου της ΜΦΗ είναι σύμφωνα με την ως άνω εγκεκριμένη μελέτη, διενεργήσαμε στις 07/06/2023 αυτοψία στους χώρους, παρουσία του ιδιώτη μηχανικού της ΜΦΗ.

Από την ως άνω αυτοψία, πέραν της εξακρίβωσης των ως άνω προβλημάτων που ήδη είχαν εντοπιστεί από τον έλεγχο της εγκεκριμένης αρχιτεκτονικής μελέτης, διαπιστώθηκε επιπλέον ότι:

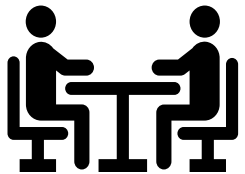
- Δεν διέθετε τα απαιτούμενα μηχανήματα ανέγερσης και ανύψωσης (ένα για κάθε μονάδα διαβίωσης).
- Ο περιβάλλον χώρος της ΜΦΗ παρουσίαζε εικόνα εγκατάλειψης και δεν διέθετε τις κατάλληλες υποδομές και εγκαταστάσεις για την παραμονή των περιθαλπόμενων σ' αυτόν. Το βόρειο επισκέψιμο τμήμα του περιβάλλοντος χώρου είχε υψομετρική διαφορά 6 μέτρων από το κατάντι επίπεδο του οικοπέδου, χωρίς την τοποθέτηση των απαραίτητων προστατευτικών κιγκλιδωμάτων.
- Η υπερύψωση του κτηρίου από τη στάθμη του περιβάλλοντος χώρου, είχε ως συνέπεια την αδυναμία διαφυγής των περιθαλπομένων σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Ζητήσαμε από την αρμόδια, για την τήρηση και εφαρμογή του κανονισμού Πυροπροστασίας των κτηρίων, Υπηρεσία να μας ενημερώσει εάν τηρούνται τα μέτρα παθητικής πυροπροστασίας.
- Η ως άνω υπηρεσία διαπίστωσε σοβαρές παραβάσεις και ξεκίνησε τις νόμιμες διαδικασίες αντιμετώπισής τους.

Η αρωγή της ΕΑΔ

Από την παρέμβαση της ΕΑΔ, εντοπίστηκαν, για πρώτη φορά προβλήματα που αφορούσαν τόσο την διαβίωση των περιθαλπόμενων, όσο και την ασφάλειά τους.

Κατόπιν ενεργειών μας, διορθώθηκαν άμεσα σοβαρές ελλείψεις σχετικά με την τήρηση των μέτρων της ενεργητικής πυροπροστασίας, ενώ ξεκίνησαν οι διαδικασίες αποκατάστασης μέτρων της παθητικής.

Επιπλέον, **επισημάνθηκαν** στις συναρμόδιες Υπηρεσίες τόσο οι παρατυπίες και παραλείψεις, ενώ καταγράφηκαν οι διοικητικές και κτιριολογικές προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να τηρεί η συγκεκριμένη ΜΦΗ.

- ☐ Η ΜΦΗ να προβεί άμεσα στην υποβολή νέας άδειας ίδρυσης, με όλες τις τροποποιήσεις που απαιτούνται, προκειμένου να εναρμονιστεί με τις ισχύουσες προδιαγραφές που αφορούν τις κτιριολογικές εγκαταστάσεις.
- ☐ Ζητήσαμε επιπλέον, η αδειοδοτούσα Δ/νση να προβεί σε ενέργειες αρμοδιότητάς της, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του ν. 2345/95, αναφορικά με τις διοικητικές κυρώσεις στην περίπτωση μη συμμόρφωσης. Όπως πρόσφατα ενημερωθήκαμε από την αδειοδοτούσα Δ/νση, βρίσκεται σε αναμονή της απόφασης του ΣΥΠΟΘΑ Β', το οποίο θα κρίνει σχετική ένσταση της ΜΦΗ, αναφορικά με τα κτιριολογικά θέματα που έχουν εντοπιστεί από την αρμόδια Υπηρεσία.

Αναζήτηση ευθυνών

Για τις ως άνω ενέργειες και παραλείψεις των αρμοδίων οργάνων, το σχετικό πόρισμα της ΕΑΔ απεστάλη στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα και στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, για τις δικές τους ενέργειες.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ